

Gruppdiskussion – Kompetensutveckling

Åkermark/Åkermarkslandskap

Alternativa vägar och andra möjligheter

- Kopiera biologisk mångfald till Greppa (egen modul).
- Kopiera biologisk mångfald till behörighetskurs för användning av bekämpningsmedel.
- Ta ut svängarna när man är ute på rådgivning.
- Kan man bevara kompetens genom att ge rådgivare arbete som kontrollanter och vice versa?
- Rådgivning vid kontroll, tillsyn.

Kulturmiljöer

Grupp 1

Konsekvenser

- Mycket tråkigt att tappa den långa kontinuiteten som byggts upp inom rådgivningen. Men för vissa län har rådgivningen inte fungerat lika effektivt, har ej haft tid att jobba med det. Och vissa län har pengar kvar att fortsätta under 2014. Hoppas på att kultstödet får en nystart, efter något års uppehåll. Åtagandeplaner i kulturen – alltför kostsamt? Koppla till hur hela samhället förändras.

Alternativa vägar och andra möjligheter

- De sista kompetensutvecklingspengarna: Satsa på aktiviteter som lever vidare – film? Kan läggas på hemsidan.
- Välja ut rådgivningarna noga – t.ex. de som fått stora anmärkningar i kontroll kultstödet.
- Samarbeta med natur- och kulturmiljövården, andra rådgivningspengar?
- Söka projektpengar från andra instanser – regional utveckling (regionen i vissa län).
- Ta upp konsekvenserna av neddragningarna i media, politiker.
- Med de sista kompetensutvecklingspengarna – utbilda ambassadörer, nyckelpersoner, ta fram material, någon slags webbnätverk? De utbildar vidare ideellt i de sammanhang de deltar.
- Energi och klimat, områden där mer pengar finns idag (tror vi). Få med kulturmiljöerna där.

Grupp 2

Konsekvenser

- Stora konsekvenser för kulturmiljön, inga andra medel/möjligheter för kulturmiljö i dagsläget.
- Befintlig rådgivning bidrar idag till Ett rikt odlingslandskap men även till andra miljömål.

- Kombinationen rådgivning-bidrag oerhört lyckosam samt skapar intresse för rådgivningen.
- Konsekvenser – ingen kontinuitet, vi får ett glapp, förlorar kompetens, minskade TA-medel hårda prioriteringar – då får kulturmiljön stryka på foten.
- Konsekvenser – lyssna på länsstyrelsernas stora erfarenhetsbaserade kunskap, stora effekter ute i kulturmiljön om rådgivning och bidrag uteblir.
- Kulturmiljö är en ingång även för naturvården. Så utebliven kulturmiljövård i landsbygdsprogrammet får konsekvenser även för naturvården.
- Måste konkretisera effekterna av kulturmiljörådgivning på nationell nivå! RAÄ bör ta mer ansvar, jobba för det här också, inte bara Jordbruksverket. Samt poängtera/debattera effekterna av att kulturmiljörådgivning och stöd förloras.

Alternativa vägar och andra möjligheter

- Företagsutvecklingsmedel, Kulturmiljöanslaget (men lite pengar), Studiefremjandet/studieförbund, Landstinget (hälsa, välmående), Leader, HS Dalarna: Bo på lantgård – utbildning om natur- och kulturvården, ger merpris – marknadsföring.

Betesmarker

Grupp 1

Konsekvenser

- Kompetenstapp på länsstyrelserna och till viss del rådgivningsorganisationer.
- Nya miljöersättningarna blir mindre effektiva utan rådgivning.
- Ökat förtroendetapp hos lantbrukarna inför de nya ersättningarna.
- Minskat intresse för att gå med i miljöersättningarna.

Alternativa vägar och andra möjligheter

- Några länsstyrelser har medel till 2014 (sökta 2013).
- Kan det finnas möjlighet till regional prioritering av hur medlen till kompetensutveckling fördelas?
- Kan det finnas intresse för att betala för en rådgivning?
- Finns det andra aktörers möten (eller tema/fokus ex. landsbygdsutveckling, matlandet, turism) där vi/rådgivarna kan få in rådgivning/information om betesmarksskötsel?
- Kan ett rådgivningsmoment i ÅP-arbetet finansieras inom ÅP?
- Ängs- och betesmarksinventeringen – behålla kompetens, brukarkontakter.

Grupp 2

Konsekvenser

- Missnöje hos lantbrukare p.g.a. alla förändringar, uteblivet stöd (mosaikbeten, svårtillgängliga platser) stödet är inte pålitligt. Svårt att uppehålla engagemang hos lantbrukare.

- Minskad rådgivning kan ge mer fel och mer kontroller vilket leder till ytterligare minskat förtroende för myndigheten.
- Inget förtroende för myndigheten om vi bara kontrollerar.
- Ökat rådgivningsbehov vid nytt system för att veta vad som gäller. Vem betalar kompetensutveckling?
- Kompetens försvinner från rådgivning, och finns ej kvar om det kommer mera pengar.
- Kan man söka finansiering på annat sätt?
- Mera långsiktig planering från departementet och Jordbruksverket.

Alternativa vägar och andra möjligheter

- Förlänga projekt med pengar som finns tillgängliga men så stora summor att det blir svårt att få ihopskrapat någon annanstans ifrån.
- Vi har inte tid att söka pengar som kanske finns någonstans, eller kunskap.
- Viktigt att bevara kompetensen!
- En förutsättning för bra rådgivning om miljöstöden är att vi vet vad som gäller sedan. Om brukare ska jobba långsiktigt måste vi också veta vad som gäller framtida ersättning. Kan motivera restaurering och skötsel under ett år utan ersättning.
- Brukare satsar mer än vad de får ersättning för. Vi måste behålla förtroendet och motivationen hos brukarna.
- Ta hänsyn till konsekvenserna av förra regeländringen! Mer rådgivning INFÖR ändringar så att t.ex. rätt träd tas ner om de är för många.
- Rådgivning hjälper också med förtroendet p.g.a. diskussionen.

Grupp 3

Konsekvenser

- Ingen rådgivning, uppsägningar på länsstyrelsen.
- Annan organisering av kompetensutvecklingsarbetet.
- Rådgivarna på länen försvinner, det försvinner väldigt mycket kompetens. Rådgivningsorganisationen går förlorad.
- Det behövs alternativ finansiering. Leader?
- Förlust av trovärdighet när det inte finns någon kontinuitet.
- Minskad stödanslutning, nedskalade besättningar.
- Konsekvenser för skötsel av reservat som sköts med utvald miljö. Ingen morot vid rådgivning.

Alternativa vägar och andra möjligheter

- Lite pengar med tydlig riktning mot arter. Riktade åtgärder mot ÅGP-arter.
- Mer selektiv stödutbetalning till bete, inget stöd till "skräpmarker".
- EU-projektmedel år för år.

Grupp 4

Konsekvenser

- Ingen rådgivning är som att tvärnita sig in i en ny programperiod.
- Rådgivning är A och O för att nå ut med rätt information.
- Det handlar om sysselsättning också. Många rådgivare både på länsstyrelsen och hos konsulter riskerar att bli av med jobbet. Vilket leder till ett stort kunskapsstapp!
- Ta betalt för rådgivning? Betalningsviljan är låg.
- "Kunskap och information ska genomsyra hela landsbygdsprogrammet/vårt arbete" Varför ser vi inte det inför den nya programperioden?
- Utan landsbygdsprogrammets rådgivning försvåras det tvärsektoriella arbetet.
- Förtroendet minskar ytterligare! Vi har en förtroendekris – som bara kan förbättras genom dialog, lyssnande och tydliga besked och RÅD.

Alternativa vägar och andra möjligheter

- Kanske kan länsstyrelsens rådgivare delta i andra projekt – t.ex. LIFE – med finansiering därifrån. Lägga tid på att söka projektmedel krävs.

Grupp 5

Konsekvenser

- Efter tidigare flertaliga regeländringar kring ersättningar för betesmarker, så finns idag en förtroendebrist. Vi/staten behöver nu bygga upp förtroendet för att nå effekt med åtgärder i miljömålsarbetet. Det kommer inte ske utan kompetensutvecklingsaktiviteter/rådgivning.
- Många mjölk- och köttproducenter funderar på att lägga av. Djurantalet har minskat under flera år. Nu börjar betesmarksarealen minska. I detta läge får det stora negativa effekter på miljömålet Ett rikt odlingslandskap om rådgivningsverksamheten försvinner.
- Många lantbrukare som är äldre och vill lägga ner hoppas att någon ska ta över (se statistik – åldersfördelning). I det läget behövs kompetensutveckling som stöttar den som är intresserad av att ta över. Både om företagsekonomi och om skötsel av betesmark. Annars kan konsekvensen bli att betesmarker blir utan skötsel eller sköts fel. Och i nästa steg igenplantering eller igenväxning.
- Ekonomisk ersättning för åtgärder som syftar till att nå miljömålen är bra och nödvändigt. Men för att nå tillräckligt många och för att få dem som går med att göra åtgärderna på rätt sätt, behövs möjligheten till personlig kontakt – rådgivning är effektivt. Den kontakten kan också ge den positiva återkopplingen till lantbrukaren. Utan detta räknar vi med en lägre anslutningsgrad till ersättningsystemen och högre "felfrekvenser"/sämre effekt hos de som är med.
- Kontinuitet i både ersättningsformer och kompetensutvecklingsinsatser är mycket värdefullt för en hög måluppfyllelse i alla sammanhang. Vi har tydligt exempel kring detta vid införandet av nuvarande landsbygdsprogram 2007-2013.

- I det nya landsbygdsprogrammet är kompetensutveckling (kunskap och innovation) ett fokusområde. Dåligt resultat för resten av nya landsbygdsprogrammet om ett fokusområde inte är med (eller går på halvfart).

Alternativa vägar och andra möjligheter

- I vissa delar av jordbruksbranschen säljer man rådgivningen, men bara i de delar där rådgivningen genererar en ekonomisk vinst. Det är svårt (inte möjligt) att visa på ekonomisk vinst för flera åtgärder i rådgivningen som syftar till Ett rikt odlingslandskap.
- Om projektet Greppa Näringen trots allt ska få "grönt ljus", kan projektet utveckla sin betesmodul?